

Utveckling av lagstiftning om arbetsfred - ett utkast till regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om kollektivavtal, lagen om medling i arbetstvister och och av vissa andra lagar

Inledning

Arbets- och näringsministeriet ber om utlåtanden om det bifogade arbetsgruppsbetänkandet, som innehåller ett utkast till regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om kollektivavtal, lagen om medling i arbetstvister, arbetsavtalslagen och lagen om sjöarbetsavtal. Vi ber er vänligen lämna in era utlåtanden senast den 4 december 2023.

Bakgrund

I propositionen föreslås ändringar i lagen om kollektivavtal, lagen om medling i arbetstvister, arbetsavtalslagen och lagen om sjöarbetsavtal. I lagen om kollektivavtal och lagen om medling i arbetstvister föreslås nya bestämmelser om villkor för vissa stridsåtgärder när de vidtas av personer i anställningsförhållande. De nya bestämmelserna omfattar villkor för sympatiaktioner, villkor avseende maximal längd för politiska arbetskonflikter, skyldighet att anmäla dessa stridsåtgärder och påföljder vid brott mot de föreslagna begränsningarna. I lagen om kollektivavtal föreslås bestämmelser enligt vilka en sympatiaktion inte får verkställas medan fredsplikt råder, om sättet på vilket den genomförs eller de skadliga konsekvenserna för utomstående som inte är parter i huvudtvisten står i uppenbar disproportion till det mål som eftersträvas. Med sympatiaktion avses en arbetskonflikt som stöder en annan arbetskonflikt. Det föreslagna proportionalitetskravet för sympatiaktioner omfattar den tid ett kollektivavtal är i kraft, under vilken fredsplikt råder mellan dem som är bundna av avtalet. Dessutom föreslås det att politiska arbetskonflikter begränsas tidsmässigt vid rådande fredsplikt så att politiska arbetsinställelser får pågå i högst 24 timmar och andra stridsåtgärder i högst två veckor. Föreningar som är bundna av ett kollektivavtal ska se till att underlydande föreningar, arbetsgivare och arbetstagare låter bli att vidta oproportionerliga sympatiaktioner och politiska stridsåtgärder som överskrider maximitiden.

I lagen om medling i arbetstvister föreslås en begränsning av rätten till sympatiaktion. Enligt förslaget får en sådan konflikt inte verkställas om sättet på vilket den genomförs eller de skadliga konsekvenserna för utomstående som inte är parter i huvudtvisten står i uppenbar disproportion till det mål som eftersträvas och den arbetskonflikt som stöds inte har inletts i syfte att ingå kollektivavtal. Dessutom föreslås det att uppenbar disproportion ska bedömas i enlighet med vad i lagen om kollektivavtal föreslås i fråga om när en sympatiaktion är oproportionerlig. Arbetsinställelser som är ämnade att påverka det politiska beslutsfattandet

föreslås bli tidsmässigt begränsade i enlighet med vad som föreslås i förenämnda lag, dvs. till 24 timmar från det att stridsåtgärden inleddes när fredsplikt råder. Politiska stridsåtgärder av annat slag än arbetsinställelse får pågå i högst två veckor.

Lagen om kollektivavtal och lagen om medling i arbetstvister föreslås ålägga den som sätter igång en sympatiaktion att säkerställa att sådana tjänster eller verksamheter som är nödvändiga för samhället inte avbryts.

Lagen om medling i arbetstvister föreslås innehålla en skyldighet att anmäla sådana sympatiaktioner och politiska arbetskonflikter som ordnas i form av arbetsinställelse senast sju dagar innan de inleds.

Det föreslås att beloppet av plikt som döms ut för arbetskonflikter som strider mot fredsplikten baserad på lagen om kollektivavtal ska höjas så att plikten framöver uppgår till minst 10 000 och högst 150 000 euro. Plikt ska också kunna föreläggas för sympatiaktioner som är lagstridiga och oproportionerliga samt för politiska arbetskonflikter som överskrider maximitiden.

I lagen om medling i arbetstvister föreslås bestämmelser om motsvarande plikt som i lagen om kollektivavtal som påföljd för oproportionerliga sympatiaktioner eller politiska arbetskonflikter som överskrider maximitiden och som verkställs då fredsplikt inte råder. Rätt att yrka på plikt har den arbetsgivare eller arbetstagare som drabbats av arbetskonflikten. Talan med yrkande om plikt ska väckas inom sex månader från utgången av den kalendermånad under vilken rätten till plikt har uppkommit.

Om det finns särskilda skäl kan plikt dömas ut till ett lägre belopp än minimibeloppet eller efterskänkas helt.

I arbetsavtalslagen och lagen om sjöarbetsavtal föreslås nya bestämmelser som ålägger arbetstagare att betala plikt (200 euro) till sin arbetsgivare i det fall att arbetstagaren fortsätter med en arbetsinställelse som en arbetstagarorganisation har verkställt men en domstol förklarar olaglig, när arbetsinställelsen fortsätter efter det att arbetstagaren har fått del av domen.

Tidtabell

Tiden för givande av utlåtanden går ut 4.12.2023.

Beredare

Ytterligare upplysningar lämnas av:
regeringsråd Nico Steiner, puh. 0295 049 001
specialsakkunnig Johanna Ylitepsa, puh. 0295 064 207
specialsakkunnig Katariina Jämsén, puh. 0295 047 143
konsultativ tjänsteman Päivi Kantanen, puh. 295 048 938
e-post: fornamn.efternamn@gov.fi

Bilagor:

[HE-luonnos 23.10.2023.pdf](#)

[Propositionens huvudsakliga innehåll och paragrafer.pdf](#)

[Eriävä mielipide työrauhatyöryhmä työnantajat final \(002\).pdf](#)

[SAK AKAVA STTK eriävä mielipide työrauhakysymykset lokakuu 2023 \(002\).pdf](#)

Sändlista:

Akava
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Kirkon työmarkkinalaitos
Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT
Metsäteollisuus ry
Oikeusministeriö
SAK
STTK
Suomen Yrittäjät SY
Tuomioistuinvirasto
Työtuomioistuin
Valtakunnansovittelijan toimisto
VM/Valtion työmarkkinalaitos

Allmänna kommentarer

Era allmänna kommentarer om proposition

Allmän motivering

Nuläge och bedömning av nuläget

1 kap - Bakgrund oc beredning

2 kap - Nuläge och bedömning av nuläget

Allmän motivering - kap. 3-6

3 kap - Målsättning

4 kap - Förslagen och deras konsekvenser

5 kap - Alternativa handlingsvägar

Paragrafer och specialmotivering

Lag om kollektivavtal

8 a §

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

8 b §

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

9 §

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

10 §

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Lag om medling i arbetstvister och om villkor för vissa stridåtgärder

Lakiin lisättävät otsikoinnit

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

1 § Syfte och tillämpningsområde

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

7 § Meddelande om arbetsinställelse

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

8 a § Begränsning avseende sympatiaktioner

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

8 b § Arbetskonflikt som gäller politiskt beslutfattande

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

8 c § Konflikträtt i tjänsteförhållande

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

18 a § Plikt

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

18 b § Justering av pliktbelopp

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Arbetsavtalslagen

3 kap 6 § Fortsättning med arbetsinställelse som förklarats olaglig

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Lagen om sjöarbetsavtal

4 kap 9 § Fortsättning med arbetsinställelse som förklarats olaglig

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Steiner Nico
Työ- ja elinkeinoministeriö

Steiner Nico
Työ- ja elinkeinoministeriö